

Forsikringsbranchens bæredygtighedsrapport 2023

December 2023

Indhold

Forord	3
1. Executive summary	4
2. Vejen mod en grønnere forsikringsbranche	7
Forsikringsbranchens indsatser og CO2/klima-aftryk	8
Forsikringsbranchens CO2-aftryk	9
3. Skadeforebyggelse	11
4. Skadesudbedring	13
5. Forsikring af den grønne omstilling	15
6. Investeringer	17
7. Udfordringer/dilemmaer for den grønne omstilling af branchen	19
Slutnoter	22

Forord

Da verdens ledere var samlet i FN-bygningen i New York i september 2023, understregede FN's generalsekretær António Guterres til forsamlingen, at "menneskeheden har åbnet porten til helvede": Vi har ladet den globale opvarmning og dermed klimaforandringerne løbe løbsk.

Vi ser allerede nu konsekvenserne af klimaforandringerne med temperaturrekord efter temperaturrekord og ekstremt vejr i form af hedeølger og langvarig tørke, skybrud og oversvømmelser, skovbrande og meget andet. Det kræver en gigantisk og hurtig indsats. I en usikker verden, arbejder forsikringsbranchen for at gøre mennesker trygge. Dels ved at spænde et sikkerhedsnet ud under dem, når ulykken sker, dels ved at forebygge at skader og ulykker opstår. Branchen har de senere år haft fokus på, hvordan man kan bidrage til den grønne omstilling.

Med denne rapport ønsker forsikringsbranchen at give et indblik i branchens indsatser, som de ser ud i dag. Fra reparation af bilbuler over genopbygning efter brandskader til installering af forebyggende vandalarmer og alt indimellem. Vi ønsker at vise, hvor branchen står, og hvor der er behov for at sætte ekstra ind de kommende år. For det er bydende nødvendigt, at alle gør deres ypperste.

Den danske forsikringsbranche ønsker at gå foran i arbejdet med ansvarlighed, bæredygtighed og transparens. Der er meget at gøre, vi er langt fra i mål – men vi er på rette vej. Undervejs vil vi støde på mange dilemmaer. Men vi arbejder kontinuerligt på at forbedre opgørelser og metoder. Denne rapport er derfor også tænkt som et dialogværktøj med branchens mange interessenter som politikere, myndigheder og NGO'er om både muligheder og udfordringer, kompleksitet og dilemmaer, som branchen står over for i arbejdet med bæredygtighed.

Vi står overfor en bunden opgave. Paris-aftalen og klimalovens målsætning om at reducere Danmarks CO₂-udslip med 70 pct. frem mod

2030 – og total CO₂-neutralitet i 2045 – kan ikke diskuteres. Og da størstedelen af danskerne og danske virksomheder er forsikret, har branchen gode forudsætninger for at være en accelerator i den grønne omstilling. Både hvad angår forebyggelse, erstatning og nye, grønne teknologier. Branchen kan være med til at understøtte kundernes grønne valg, men er på sigt afhængige af politiske prioriteter og de rette rammer for at gøre en afgørende forskel.

De danske politikere kan derfor skubbe på med gode rammevilkår, der kan fremme de bæredygtige tiltag. For med de rette rammer kan branchen gøre en afgørende forskel i forhold til at bidrage med løsninger.

God læselyst!
Kent Damsgaard

Executive summary

Hovedkonklusioner:

De store linjer

- Størstedelen af danske forsikringsselskaber har igangsat initiativer af forskelligartet karakter, som understøtter den grønne omstilling og skubber branchen og dens samarbejdspartnere i en grønnere retning.
- Forsikringsbranchen har reduceret udledningerne fra egen drift med 25 pct. siden 2020.
- Alle store forsikringsselskaber¹ i Danmark støtter op om Paris-aftalens målsætninger og arbejder med strategier, der skal understøtte disse.
- Branchen har forpligtet sig til at reducere sit klimaaftryk², men det er en lang rejse ift. at omstille forretningsmodellerne, og der er stadig lang vej endnu. Særligt ift. udledningerne fra værdikæden.
- 8 danske forsikringsselskaber – svarende til 55 pct. af forsikringsmarkedet – har underskrevet internationale alliancer eller erklæringer³ med sigte på klimareduktioner.

Konkrete indsatser

Forebyggelse

- Forsikringssselskaberne har i en årrække haft fokus på forebyggelse af skader. Det er til gavn for både kunderne, økonomien og klimaet. Fx tilbyder mange forsikringssselskaber forebyggende tiltag til deres kunder. Bl.a. tilbyder mere end hvert andet selskab rådgivning om forebyggende adfærd ved indtegnning af nye kunder.
- Potentialet for yderligere og mere præcis skadeforebyggelse er stadig stort og branchen vil løbende kunne forbedre disse services, fx via brug af data fra diverse produkter og materialer.

Skadesudbedring

- Forsikringsbranchen skadesudbedrer/-erstatte årligt for 48 mia. DKK. Det medfører store indkøb af varer og materialer, som har et markant klimaaftryk.
- En lang række danske forsikringssselskaber arbejder med at skadesudbedre/-erstatte mere ressourceeffektivt. Dette sker både ved at anvende mindre ressourceintensive materialer og ved at anvende en større del af genbrugs-materialer.
- Branchen er imidlertid udfordret på mere ressourceeffektiv skadesudbedring, særligt på genbrugte materialer og reservedele. Dels fordi de findes i begrænsede mængder, dels fordi mange kunder efterspørger nyt fremfor genbrugt. Eksempelvis er det fortsat kun omkring 2 pct. af reservedelene på bilreparationer, som udføres med genbrugte reservedele.

Forsikring af nye grønne teknologier

- Forsikringsbranchen forsikrer fremkomsten af nye grønne teknologier. Derigennem bidrager branchen til fremkomsten af nye teknologier, som er afgørende for den grønne omstilling. Fx spillede den danske forsikringsbranche en vigtig rolle i fremkomsten af det danske vindmølleeventyr.
- Forsikring af nye teknologier er præget af dilemmaer for forsikringsbranchen: Nye teknologier medfører ukendte risici, som kan være svære at prissætte for branchen.

Investeringer

- Forsikringsbranchen investerer samlet set for 150 mia. DKK.
- 50 pct. af forsikringsmarkedet⁴ har et fastsat mål for CO₂-udledninger fra deres investeringer eller andel af grønne investeringer.
- CO₂-udledningen fra investeringerne udgør 966.000 tons i 2022.
- Mere end 60 pct. af forsikringsmarkedet har planer om helt eller delvist at frasælge investeringer i særligt klimabelastende industrier.

Sådan er rapporten skabt

Forsikringsbranchen har i de senere år for alvor taget hul på arbejdet med at omstille sig i bæredygtig retning, men er dog langt fra i mål. Denne rapport er et første forsøg på at fremvise forsikringsbranchens CO₂-påvirkning og branchens arbejde på at omstille til mere klimavenlig forretning.

På tværs af forsikringsbranchen har selskaber igangsat i en masse initiativer, der reducerer CO₂-udledningen både i selskabernes egen drift og i deres værdikæde. Men datagrundlaget er endnu meget begrænset. Store dele af de grønne tiltag er sat i gang i de enkelte selskaber og derfor ikke sammenlignelige på brancheniveau. Mange indsatser opgøres derfor for nuværende ikke på en måde, der sikrer sammenlignelighed på tværs.

De kvantitative data til at illustrere branchens indsatser er derfor begrænsede i denne rapport. Al data af god kvalitet forsøges fremsat i rapporten og eventuelle mangler søges fremhævet. Rapporten er branchens bedste bud på en transparent opgørelse af grønne indsatser i skrivende stund. De kvantitative data suppleres derfor af en lang række cases til at eksemplificere nogle af de mange initiativer, som pågår på tværs af forsikringsmarkedet.

De kvantitative data forventes kraftigt forbedret de kommende år – særligt i takt med ikrafttrædelse af EU's rapporteringskrav. Denne rapport skal derfor ses som en illustration af, hvor branchen er i dag, og i hvilken retning den styrer.

Denne rapport har udelukkende fokus på klimapåvirkningen i form af CO₂-udledninger.

Udfordringer og dilemmaer

Langt størstedelen af den grønne omstilling sker ikke isoleret i de enkelte sektorer. Omstilling skal sikres i samarbejde med den resterende del af samfundet. Dette gælder både ift. kundeforventninger og -efterspørgsel, samarbejdspartnere og underleverandørers omstilling, statens indsatser og de lovgivningsmæssige rammer for at drive (forsikrings) virksomhed.

Forsikringsbranchen er i særlig grad afhængig af andre sektorer, da størstedelen af branchens CO₂-reduktioner skal skabes via de services, som branchen køber fra underleverandører, samt via de virksomheder og privatpersoner, som branchen forsikrer. Da branchen kun i begrænset omfang kan reducere egne CO₂-udledninger, kræver omstilling dialog og er en løbende proces, hvor der hele tiden opstår udfordringer og dilemmaer. Både i forhold til kundernes forventninger, de services som forsikringsbranchens underleverandører tilbyder og de lovgivningsmæssige rammer. Læs mere i afsnit 7.

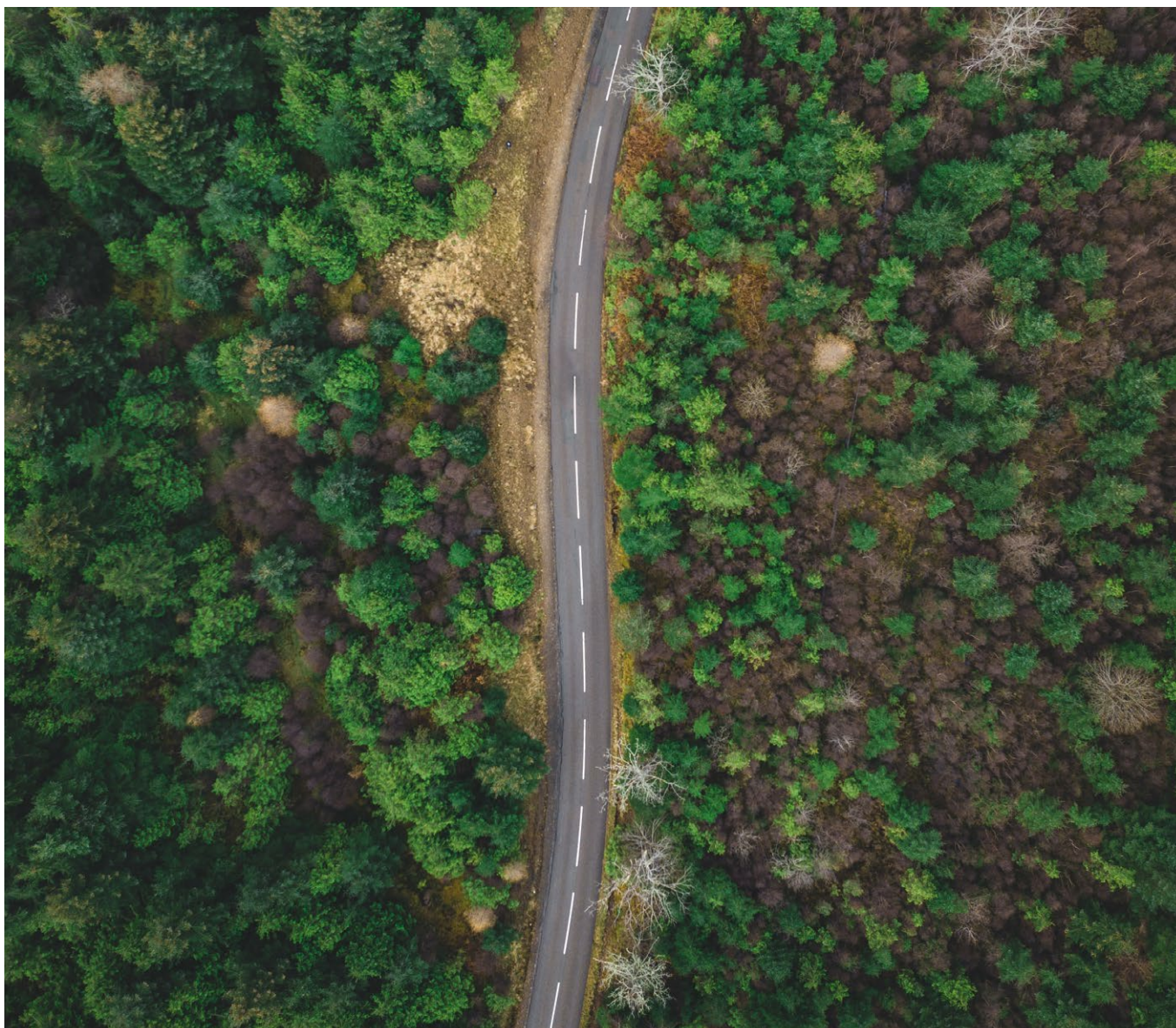

Vejen mod en grønnere forsikringsbranche

Forsikringsbranchen har i århundreder skabt tryghed for danskerne og understøttet en stabil økonomi. Dette er stadig branchens kerneopgave, men der er kommet et yderligere ben til: at understøtte overgangen til et mere bæredygtigt samfund, så trygheden også kan sikres i fremtiden og for de kommende generationer.

Forsikringsbranchen har de senere år haft et øget fokus på branchens klimapåvirkning og på, hvordan den kan reduceres. Branchen har

berøring med langt de fleste danskere og størstedelen af erhvervslivet gennem forsikringer og investeringer. Der er derfor store muligheder og potentiale i at understøtte den grønne omstilling via branchens forretningsaktiviteter.

Forsikringsbranchens indsatser

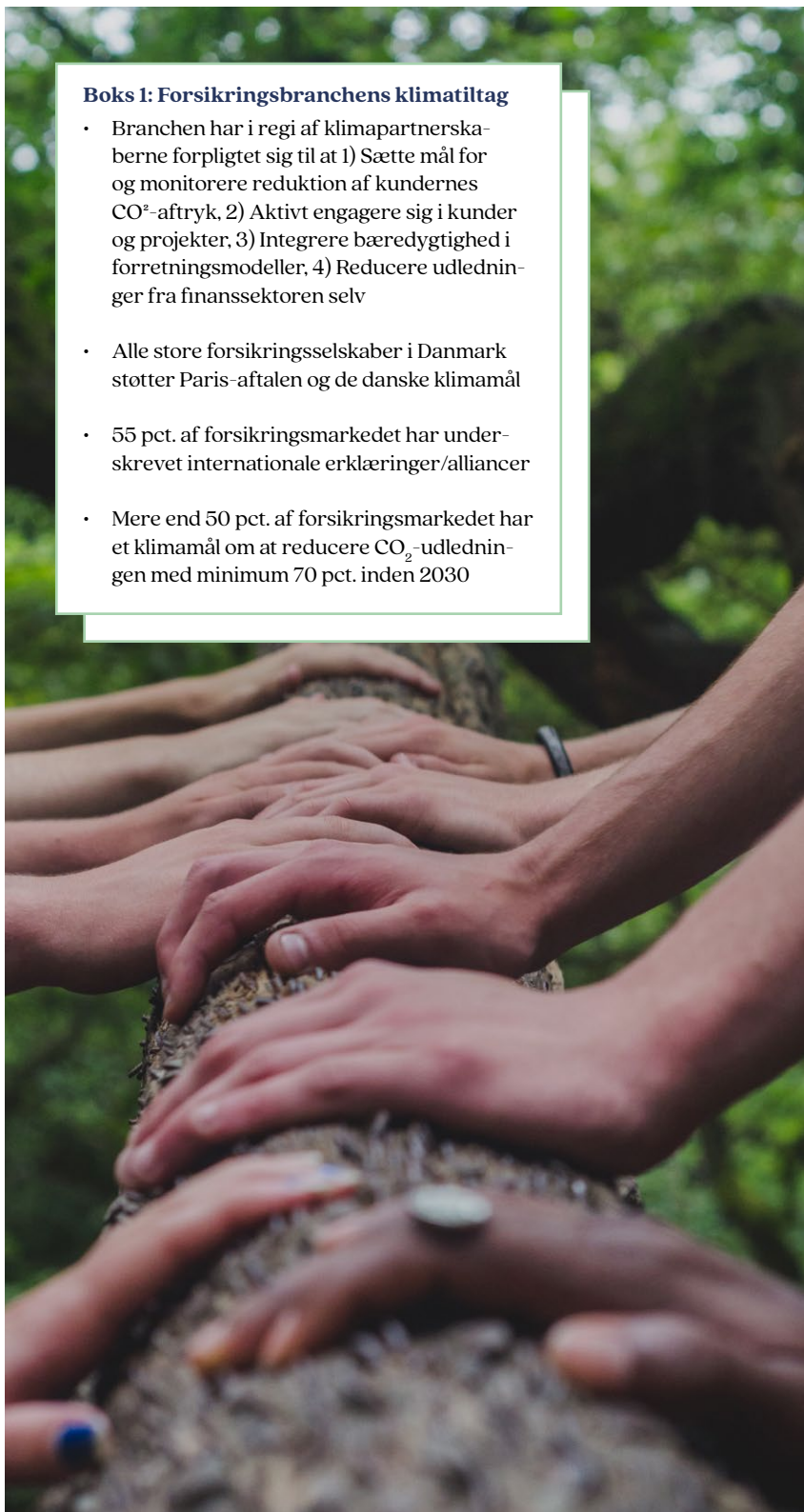
Forsikringsbranchens grønne indsatser er både igangsat på brancheniveau og hos det enkelte forsikringsselskab. Der arbejdes løbende i F&P-regi på at finde fælles løsninger, som kan styrke branchens bidrag til den grønne omstilling. F&P var en aktiv del af regeringens klimapartnerskaber og deltager nu i biodiversitetspartnerskabet.

F&P's medlemmer rapporterer om branchens arbejde med at leve op til løfterne fra det finansielle klimapartnerskab. Branchen er gået sammen om en standard for klimapartnerskabsrapportering, som sætter fokus på de tiltag, finanssektoren identificerede som særligt væsentlige ift. at støtte målsætningen om 70 pct. reduktion af den danske CO₂-udledning i 2030. Data fra klimahenstillingen giver mulighed for, at der allerede i dag er data, som kan illustrere branchens indsatser, imens det endelige EU-grundlag, som først er ved at blive dannet i disse år, afventes.

I de enkelte forsikringsselskaber arbejder man på at omstille egen forretning i en mere klimavenlig retning. Dette udvikles via tilslutninger til internationale alliancer/erklæringer samt udvikling af strategier for en bæredygtig transformation af forretningen (se boks 1). Mange selskaber har sat konkrete tiltag til CO₂-besparelser i gang. Dette gælder både i egen forretningsdrift og i forsikringsaktiviteter.

Boks 1: Forsikringsbranchens klimatiltag

- Branchen har i regi af klimapartnerskaberne forpligtet sig til at 1) Sætte mål for og monitorere reduktion af kundernes CO^o-aftryk, 2) Aktivt engagere sig i kunder og projekter, 3) Integrere bæredygtighed i forretningsmodeller, 4) Reducere udledninger fra finanssektoren selv
- Alle store forsikringsselskaber i Danmark støtter Paris-aftalen og de danske klimamål
- 55 pct. af forsikringsmarkedet har underskrevet internationale erklæringer/alliancer
- Mere end 50 pct. af forsikringsmarkedet har et klimamål om at reducere CO₂-udledningen med minimum 70 pct. inden 2030

Forsikringsbranchens CO₂-aftryk

Forsikringsbranchens CO₂-aftryk kan opdeles i to. Den CO₂-udledning, som branchen har gennem egen drift og indkøb af energi (såkaldt scope 1 og 2⁵) og den CO₂-udledning, som opstår gennem branchens forretning/værdikæde (scope 3). Ses der alene på CO₂-udledninger fra scope 1 og 2, har branchen siden 2020 reduceret CO₂-udledningen med omkring 25 pct, jf. tabel 1. Med en CO₂-reduktion på 25 pct. bevæger branchen sig godt i retning af at leve op til regeringens klimamål for 2030 – ift. udledningerne fra egen drift.

Langt den største del af forsikringsbranchens CO₂-aftryk opstår imidlertid ikke fra egen forretningsdrift, men fra de CO₂-udledninger der opstår ved selve forsikringsaktiviteterne (særligt skadesudbedringer og -udbetalinger samt de aktiviteter, der forsikres) – det såkaldte scope 3.

Branchen forsikrer privatpersoner og virksomheder på tværs af geografi, beboelsestype, virksomhedsstørrelse og industrier. Dermed har forsikringsbranchen berøring med alle dele af samfundet og de aktører, som påvirker Danmarks CO₂-aftryk. Hvor stort CO₂-aftrykket fra branchens forsikringsforretning er, er der imidlertid ikke solide data på endnu. Men det potentielle aftryk kan være stort. Fx skadesudbedrer forsikringsbranchen for 48 mia. DKK årligt, hvilket medfører store mængder indkøb af varer, materialer osv. På den baggrund medfører forsikringsaktiviteterne et væsentligt forbrug.

Anvendes en forsimplet model til at forsøge at estimere branchens CO₂-udledning via forsikringsaktiviteter (scope 3)⁷, er de årlige udledninger fra skadesudbedringer i forsikringsbranchen ca. et sted mellem 120.000 - 1 mio. tons CO₂ årligt.

Tabel 1 - Forsikringsbranchens CO₂-udledning i scope 1 og 2⁶

Klimamærker	2020	2021	2022
CO ₂ -udledning (scope 1 og 2)	16.300	11.900	11.800

Holdt op imod de 11.800 tons CO₂ fra branchens egen drift i 2022, er det tydeligt, at det største potentiale for reduktioner i branchens CO₂-udledninger hentes i scope 3. Til sammenligning udleder Danmark som helhed årligt 44 mio. tons CO₂⁸.

Nogle dele af forsikringsforretningen har også en positiv indvirkning på klimaet, om end det ikke kan måles direkte. Fx forebygger branchen i stigende grad skader (som sikrer et mindre materialeforbrug til erstatninger) og forsikrer grønne teknologier, som bidrager positivt til den grønne omstilling (vindmøller, PtX-anlæg eller lign.).

I den resterende del af rapporten dykkes ned i de konkrete forsikringsområder, hvor branchen særligt kan spille en rolle ift. at reducere CO₂-udledningerne fra branchen.

An aerial photograph of a dense, lush green forest, likely a coniferous forest, filling the entire background of the page. The trees are tightly packed, creating a textured, vibrant green canopy.

Det mener NGO'erne

"Forsikringselskaberne har et særligt ansvar på alle de områder, hvor forsikringspraksisser interagerer med drivkræfterne for tab af natur og klimapåvirkninger. Det er forsikringselskabernes særlige ansvar at tage det ansvar på sig ved at begrænse den negative påvirkning og ikke mindst forstørre den positive rolle, som forsikringselskaber kan spille. Forsikringselskaber kan for eksempel forebygge ved at bidrage til klimasikring. Det kunne bl.a. ske ved hjælp af naturbaserede løsninger, som kan afhjælpe oversvømmelser og overfyldte kældre. På den måde kan de altså både gøre noget godt for naturen, deres kunder og samfundet – og spare en masse penge."

– Mette Boye, afdelingschef, WWF Danmark

"Vi synes, at det er svært at vurdere, om de danske forsikringselskaber bevæger sig i en bæredygtig retning, fordi deres transparens i forhold til en række parametre (oplysning om bæredygtighedsstrategi/fossil investeringsstrategi, transparens om investeringsaktiver, udovelse af aktivt ejerskab, kriterier for fravalg af forsikringsprodukter til virksomheder i den fossile sektor, grønt investeringsmål, tilslutning til Net Zero alliancer m.v.) generelt er en hel del ringere, end tilfældet er for pensionssektoren. Hvis forsikringskunder skal have mulighed for at vurdere klimaindsatsen hos deres forsikringselskab, opfordrer vi branchen til at hæve transparensen til samme niveau som i pensionssektoren."

– Thomas Meinert, talsperson for Ansvarlig Fremtid

Skadeforebyggelse

Alle skader er ubelejlige og stressende for en kunde, uanset om de er relateret til deres bil, hus, personlige sundhed eller kæledyr. Forhindres en skade, er det derfor til gavn for kunden, men også for forsikringsselskabet, samfundet og klimaet i form af mindre ressourceforbrug. Der er derfor et stort klimamæssigt potentiale i at passe på de værdier, vi allerede har. Forebyggelse af skader er i de senere år blevet et voksende fokusområde for forsikringsbranchen. Alle forsikringsselskaber arbejder i dag på at reducere deres kunders risici og dermed forebygge forekomsten af skader og uheld. Det handler især om at udnytte data, teknologi og adfærdspåvirkning til at forhindre, at skader opstår.

Branchen investerer direkte i forebyggelse, jf. tabel 2. Det svarede i 2022 til investeringer i forebyggende tiltag på 368 mio. DKK. Potentialet for at udvikle yderligere forebyggende tiltag vil vokse i de kommende år, i takt med at der opsamles flere og bedre data på diverse genstande og udvikles nye digitale forebyggelsesløsninger, som vil give bedre forudsætninger for at forebygge skader.

Tabel 2 - Udbetalinger til skadeforebyggelse i pct.⁹

Klimamarkør	2020	2021	2022
Udbetaling til skadeforebyggelse		0,77	0,80

En stor andel af branchens forebyggende tiltag afspejler sig dog ikke direkte i udbetalingerne i tabel 2. Andre forebyggende tiltag kan bl.a. være rådgivning af kunder, varsling om storm eller gennemgang/kontrol med bygninger. Fx angiver 57 pct. af forsikringsselskaberne i en undersøgelse foretaget af EY og F&P, at de *altid* eller *i nogle tilfælde* tilbyder kunderne forebyggende tiltag/rådgivning, når de indtegner nye kunder¹⁰.

Konkret kan det fx dreje sig om forebyggelse af brandskader, hvor mange forsikringsselskaber gør en ekstra indsats for at forebygge. Store

brande har ikke kun negative konsekvenser for befolkningen. De har også negative konsekvenser for klima og miljø. Brande udleder store mængder CO₂ og der anvendes store mængder vand til slukning af ilden samt store mængder affald. Desuden skal der anvendes nye materialer til genopbygning, som også medfører CO₂-udledning under produktion af materialerne. Hver brand, der forhindres, er en gevinst for miljø, samfund og økonomi. Forebyggelse af brandskader er f.eks. termografering af elinstallationer, sikker opladning af batterier, sikker brug af ukrudtsbrændere, brandsikringsanlæg m.fl.

Klimaforandringerne vil få stor indflydelse på antal og omfang af vejrligsskader. Med klimaforandringer følger stigende havniveau og ekstremt vejr som skybrud, hedebløge og storm.

I dag hjælper forsikringsselskaberne deres kunder på egen matrikel. De advares med SMS-besked ved risiko for skybrud eller storm, så man kan nå at sikre sig. Og mange selskaber anbefaler efter en skybrudsskade, at kunden investerer i en højt vandlukker eller omfangsdræn for at undgå

vand i bygningen i fremtiden. Men der er brug for langt mere klimatilpasning.

Vejrligsskader afhænger ofte af lokale forhold, hvor kommuner og forsyningsselskaber bør sætte ind. For at understøtte indsatsen, der kommer alle til gode, har forsikringsbranchen tilbudt at dele skadedata efter skybrud med offentlige myndigheder, men det er desværre ikke praktisk muligt inden for den nuværende lovgivning.

I Topdanmark Forsikring satte man i 2022 særlig fokus på forebyggelse af brand i store bygninger: Topdanmark Forsikring besigtigede de 100 største boligejendomme, der er forsikret ved dem. Målet med indsatsen var at vurdere brandsikkerheden og kræve forbedringer ved svage punkter og dermed forebygge brandskader.

Alm. Brand Group har særlig fokus på forebyggelse af skader i landbruget i samarbejde med SEGES. Landbrugskunder kan få et skadesforebyggelsestjek, en beredskabsplan samt et udvidet arbejdsskadetjek. Nedbringelse af klimagasser fra landbrugsproduktionen er ligeledes en stor fælles opgave, som alle landmænd står overfor. Kunderne tilbydes derfor også sammen med SEGES adgang til et Innovations Klimaværktøj, som kan beregne et klimaaftryk fra deres drift og herefter planlægge CO₂-reducerende tiltag.

Tryg Forsikring har en ambition om, at en fjerdedel af omsætningen skal komme fra nye produkter og services med forebyggende elementer. I løbet af 2022 har Tryg Forsikring testet og lanceret en række ideer i Norden. Fx en GPS-enhed, som installeres på kunders biler, og som gør Tryg Forsikring i stand til at generere data om kunders kørselsadfærd til brug for risikovurdering og præmiefastsættelse. Fordelen for kunderne er muligheden for mere attraktive priser - hvis deres kørselsadfærd anses for sikker og med lavere brændstofforbrug, færre skader og færre reparationer.

Skadesudbedring

Årligt skadesudbedrer forsikringsbranchen ca. 1 mio. skader for en samlet værdi af knap 48 mia. DKK. I dag er store dele af danskernes og danske virksomheders værdier forsikret. Fx har 94 pct. af danskerne en indboforsikring.

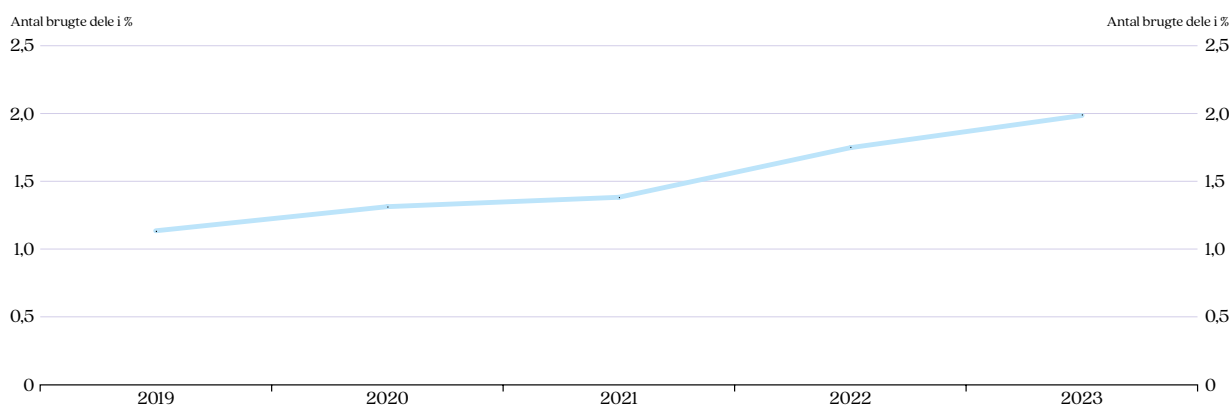
Skadesudbedringer sker på alle typer af værdier, fra skader på mobiltelefoner og biler, reparationer af større bygningskader efter brand til tab efter skybrudsskader. Forsikringsbranchen skadesudbedrer bredt og til store dele af samfundets aktører. Dette indbefatter indkøb af materialer og varer for mange milliarder kroner årligt, hvilket medfører store mængder CO₂-udledning ifm. skadesudbedringerne.

Forsikringsselskaberne arbejder på forskellig vis på at gøre skadesudbedring mere ressourceeffektiv. Traditionelt har forsikringsbranchen understøttet en byt-til-nyt-kultur, men flere forsikringsselskaber arbejder på at øge andelen af reparationer og øge cirkulariteten i materialerne frem for at erstatte/skadesudbedre med nye ting og materialer. Det sparer på ressourcerne. Branchen arbejder fx på at øge cirkulariteten i materialerne på autoområdet. I dag er andelen af reparationer med brugte reservedele stadig forholdsvis lav (2 pct.), men antallet har været stigende de senere år (se figur 1) og branchen går pt. med overvejelser om, hvordan dette kan øges yderligere.

Der arbejdes også på at skabe større synlighed og beregning af CO₂-udledningerne ifm. bilreparationer i Autotaks-systemet¹¹, så der kommer større gennemsigtighed med CO₂-aftrykket fra den enkelte reparation. Det vil give branchen mulighed for at præge adfærden hos værksteder og kunder. Forsikringsbranchen har også fokus på, om reparation og genbrug i højere grad kan praktiseres ift. bygnings- eller tingskader. Der findes p.t. dog ikke nogen fælles brancheløsning eller standard for data, hvorfor omfanget ikke kendes. Dette håndteres udelukkende hos de enkelte forsikringsselskaber og der findes ikke data for udbredelsen af fx genbrugsdele i byggeriet eller reparationer af telefoner på brancheniveau. Fra 2024 er det dog politisk besluttet, at genbrugsmaterialer belønnes i byggeriets klimaregnskab, som er med til at understøtte mere genbrug i nybyggeriet. Det kan forhåbentlig skubbe på udviklingen.

Forsikringsselskaberne tager i stigende grad også stilling til deres erhvervskundernes aftryk på klimaet. Dette medfører aktiv dialog med deres kunder om omstilling til mere klimavenlige forretningsgange. I særlige tilfælde fravælges erhvervskunder, som ikke lever op til selskabernes klimastandarder.¹²

Figur 1 - Andel af brugte reservedele i bilreparationer

Alm. Brand Group har sammen med deres leverandører inden for byggeri og håndværk forpligtet sig til, at 80 pct. af nedrivningsmaterialer skal genbruges. Ligesom 80 pct. af alt træ, der bliver anvendt, skal være FSC-certificeret.

Topdanmark Forsikring arbejder med genbrug og reparationer frem for erstatning med nyt. Det sker indenfor skader på elektronik og biler, hvor fx mobiler og frontruder reparerer frem for at blive erstattet med nyt.

I GF Forsikring har man arbejdet med bæredygtighed i sit netværk af håndværkertaksatorer. Her er fokus bl.a. på at reducere transport, genbruge byggematerialer, håndtere affald og på at udvise socialt ansvar i forhold til brug af lærlinge.

Gjensidige Forsikring har en ambition om at øge andelen af bæredygtige forsikringsprodukter mærkbart, så de overholder beskrivelserne i EU's bæredygtighedstaksonomi. Det betyder, at Gjensidiges vigtigste produkter skal inkludere klimatilpasnings-tiltag. Samtidig har selskabet en ambition om at bidrage til netto nuludslip inden 2050 og har underskrevet SBTi, og med det understøtte Paris-aftalens 1,5-gradersmål. Målene er relevante for investeringer, skadeprocesser, samt egen virksomhed.

Tryg Forsikring har gennem flere år arbejdet med at nedbringe energi-, materiale- og transportanvendelsen i forbindelse med udbedringen af et bredt udsnit af skadestyper. Samlet set har disse initiativer bidraget til at spare 15.449 tons CO₂ i 2022.

Bla. If Forsikring og Tryg Forsikring går i dialog med deres erhvervskunder om, hvordan de kan leve op til selskabernes ESG-retningslinjer. Hos If levede 19 erhvervskunder i 2022 ikke op til ESG-kravene, hvilket medførte skærpet fokus fra If og efterfølgende dialog om bæredygtighedsforbedringer hos kunderne. Nogle har efterfølgende forbedret deres bæredygtighedsindsatser, mens andre stadig er på If's

observationsliste og to virksomheder er blevet opagt som kunder.

Hos Topdanmark Forsikring screenede man fx 44.000 erhvervs- og landbrugskunder i 2022. Ud af disse var der to ESG incident, som var så alvorlige, at Topdanmark valgte at opsigte kundeforholdet.

Forsikring af den grønne omstilling

Der er behov for at udvikle en række nye teknologier og produkter, hvis vi skal nå vores nationale klimamål og overholde Paris-aftalen¹³. For at frembringe nye teknologier og produkter er virksomheder afhængige af at kunne få dem forsikret. Derfor spiller forsikringsbranchen en vigtig rolle i udvikling af nye teknologier – også dem, der skal bidrage til den grønne omstilling.

Nye teknologier er ofte forbundet med større risici end gamle velkendte teknologier. Forsikringsbranchen agerer derfor som en afgørende risikotransfer for at understøtte nye teknologiers udbredelse. Mange af nutidens og fremtidens vedvarende energiløsninger er kendetegnet ved meget stor skala og helt nye teknologier. De indebærer derfor oftest en høj risiko, men hvis projekterne ikke kan forsikres, bliver de ofte ikke opført. Derfor spiller forsikringsbranchen en central rolle i frembringelsen af nye teknologier.

Forsikringsbranchen ønsker at understøtte den grønne omstilling ved at forsikre nye grønne teknologier og produkter. Det har branchen også gjort historisk, hvor forsikringsselskaberne fx har spillet en afgørende rolle i det danske vindmølleeventyr ved at forsikre vindmølleparkerne. Danske forsikringsselskaber påtog sig store risici og bidrog til at udvikle ekspertise, som styrkede frembringelsen af vindmøller. Det samme gør sig gældende med nye teknologier i dag, hvor branchen forsikrer nye grønne energiprojekter, frembringelsen af elbiler og nye teknologier i fx byggeriet. Forsikringsbranchen har ambitioner om fortsat at forsikre den grønne omstilling.

Forsikring af nye teknologier indbefatter dog ofte dilemmaer for forsikringsbranchen. Det skyldes, at nye teknologier medfører ukendte risici indtil de har været i brug i en årrække. Særligt på byggeområdet, hvor mange nye materialer og byggemetoder indføres kontinuerligt, er branchen udfordret. Branchen er også af flere omgange blevet mødt af kritik fra aktører på byggeområdet¹⁴. Branchen er åben over for løsninger, som kan sikre fremdrift i den grønne

omstilling. Det er derfor vigtigt for forsikringsbranchen at deltage i nye projekter med brug af ny teknologi, nye byggematerialer og/eller-metoder, så tidligt i forløbet som muligt, så branchen kan bidrage med indsigt og viden i styring af risici. En risikofond på byggeområdet i kombination med de mere traditionelle forsikringer, kan være en interessant løsning for at imødekomme ønsker og behov fra fx byggebranchen.

Alm. Brand Group er gennem Codan globalt markedsledende i forsikring af offshore havvindmøller. Blandt andet forsikrer de verdens største havvindmøllepark HornSea2, der gik i drift i 2022. HornSea2 ligger ud for Yorkshire og består af 165 vindmøller, som kan forsyne 1,4 mio. britiske husstande med grøn strøm. Alm. Brand Group har iværksat en række initiativer, som indebærer et tættere samarbejde mellem udviklere af vedvarende energikilder og CO₂-teknologier, fx Power-to-X-anlæg eller flydende fundamenter til offshore vindmøller. På den måde minimeres risikoprofilen og projektet bliver mere levedygtigt.

If Forsikring arbejder målrettet med grøn energi og har håndteret risici forbundet med vind og solenergi i mere end 10 år. På grund af øget fokus på grønne energiløsninger på det globale marked har If etableret et Energi-kompetencecenter for at sikre en klar tilgang til grøn energi til fremtiden. If har formuleret en grøn Energi-strategi, der sikrer, at If kan styrke indsigten i den teknologiske udvikling inden for grøn energi og derved bistå deres store erhvervskunder med forsikring af grøn energiinnovation.

A close-up photograph of a hand holding a single green leaf. The hand is positioned in the lower-left quadrant, with the thumb and index finger gripping the leaf. The leaf is bright green and shows clear vein patterns. The background is a soft, out-of-focus bokeh of green foliage, suggesting an outdoor setting with sunlight filtering through the trees. The overall mood is natural and serene.

Det mener NGO'erne

"Forsikringsbranchen kan bidrage til den grønne omstilling ved at tilbyde særligt gunstige forsikringsordninger til teknologier/projekter/virksomheder indenfor den grønne omstilling. Derudover kunne man forvente, at forsikringssektoren går allerforrest i at få gennemanalyseret præcist, hvilke konsekvenser de accelererende klimaforandringer vil få for de globale skadesomkostninger, herunder hvordan det påvirker specifikke sektorer, geografiske regioner, samt den samlede globale økonomi"

– Thomas Meinert, talsperson Ansvarlig Fremtid

"Forsikringssselskaber kan spille en vigtig rolle som katalysator for den grønne omstilling. Forsikringssselskaber bør derfor ambitiøst gennemgå og sætte mål for centrale aktiviteter med betydning for natur og klima: Hvad vælger I at forsikre, og hvad kan ikke forsikres? Grønt engagement i sektoren – hvordan bidrager I til at dele jeres vigtige viden med sektoren, forskere, politikere, organisationer? Lakmustesten må være: vil I nægte at forsikre et byggeri eller andet, hvis det ikke er bæredygtigt og dermed på sigt vil koste selskabet dyrt? Hvis forsikringsbranchen tager det ansvar på sig, så kan det blive en katalysator for den langsigtede forandring vores klode sukker efter."

– Mette Boye, afdelingschef, WWF Danmark

Investeringer

Investeringer udgør en vigtig del af forsikrings-selskabernes forretning. Branchen er optaget af at foretage bæredygtige investeringer, som både sikrer et godt afkast og bidrager til den grønne omstilling.

Forsikringsbranchens investeringer

Forsikringsbranchen investerer for ca. 150 mia. DKK. Pengene investeres på baggrund af præmieindtægterne, så de giver et stærkt afkast, men også er forholdsvis sikkert investeret og nemt omsættelige. Sidstnævnte gøres for at sikre, at forsikringsselskaberne hurtigt kan få adgang til likviditet til at dække skader hos forsikringskunder.

Forsikringsbranchen har i en årrække haft et voksende fokus på – indenfor de lovgivningsmæssige og forretningskritiske rammer – at øge andelen af investeringer, som sker i overensstemmelse med selskabernes klimamålsætninger. Fx har 50 pct. af forsikringsmarkedet¹⁵ sat mål for CO₂-udledning fra dele eller hele deres investeringsporteføljer eller andel af grønne investeringer. Størstedelen af selskaberne har også underskrevet FN's *Principles for Responsible Investments* og arbejder derigennem aktivt med at investere på en måde, som flugter med Paris-målene. Mere end 60 pct. af forsikringsmarkedet¹⁶ har ligeledes planer om helt eller delvist at frasælge investeringer i særligt klimabelastende industrier, som fx termisk kul.

Selvom investeringer ikke er en del af kerneopgaven for forsikringsbranchen, så arbejder forsikringsselskaberne således aktivt med at styrke bæredygtighedsprofilen på investeringerne.

Tabel 3 - CO₂-udledning fra investeringer¹⁷

Klimamarkør	2022
CO ₂ -udledninger fra investeringsaktiver	966.000 tons

Forsikringsbranchen oplever dog også nogle af de samme dilemmaer som pensionsbranchen ift. bl.a. aktivt ejerskab og frasalg af virksomheder, hvor der sjældent er sort-hvide svar på, hvordan man bedst skubber i en grøn retning – ved at beholde ejerskabet og presse på grøn omstilling eller ved frasalg. CO₂-udledningerne fra forsikringsbranchens investeringer bidrog i 2022 til en CO₂-udledning på 966.000 tons CO₂.

I LB Forsikrings klimastrategi for investeringsporteføljen fra 2021 har de opsat en række bæredygtighedsmål. Det gælder bl.a. rammer for fossile investeringer i investeringsporteføljen. Målet er at blive fossilfri i investeringer i 2024. Fra 2022 har LB ikke haft investeringer i selskaber med aktiviteter i kul (omsætningsgrænse på 5 pct.) medmindre selskabet har en ambitiøs transitionsstrategi, og fra 2024 gælder det ligeledes for olie og gas. Derudover har de øget investeringerne i bl.a. bæredygtighedscertificeret skov og infrastruktur. I 2023 udgjorde bæredygtige og impact investeringer ca. 17 pct. af investeringsporteføljen. Målet er, at denne andel stiger til 20 pct. i 2030.

Tryg Forsikring vil gerne skubbe på den grønne omstilling og arbejder derfor aktivt for at mindske CO₂-intensiteten i de virksomheder, som indgår i aktieporteføljen. Senest i 2030 vil selskabet ikke længere investere i de virksomheder, der producerer fossile brændsler, og som ikke har en strategi for grøn omstilling. Allerede fra 2023 og frem vil Tryg Forsikring i tæt dialog med sine forvaltere begynde at udfase de selskaber, som ikke har præsenteret en strategi for grøn omstilling.

Popermo Forsikring har udarbejdet følgende politikker med afsæt i ansvarlighed:

- Politik for Klima (CO₂) og bæredygtighed (ESG).
- Indkøbspolitik med fokus på ansvarlige principper.
- Politik om bæredygtige investeringer.

Popermo har en målsætning for investeringer og drift, som er i overensstemmelse med Paris-aftalen. Virksomhedens investeringer står for en stor del af den totale CO₂-udledning, og Popermo vil påvirke dette ved bl.a. at følge FN's principper for bæredygtig investering (UN PRI) og FN Global Compact's 10 principper for bæredygtig forretningsdrift.

På mere lokalt plan har Popermo bl.a. plantet godt 8 hektar skov, de har opgraderet deres solcelleanlæg, så de er selvforsynende med el til egen drift samt ladestanderer til elbiler, de nudger medarbejderne med tilbud om at låne elcykler, og der er plantet vilde blomster til glæde for biodiversiteten.

Det mener NGO'erne

"De danske forsikringsselskaber bør styrke deres (investerings)indsats ift.

- 1. Investeringskriterier:** Som investorer bør forsikringsselskaberne have Paris-kompatible investeringskriterier. Ifølge [AnsvarligFremtids rundspørge \(2020\)](#) havde flere af de danske forsikringsselskaber relativt begrænsede investeringer i fossilselskaber, men ingen af de adspurgte forsikringsselskaber havde på daværende tidspunkt tilstrækkelige Paris-kompatible kriterier.
- 2. Politikker for aktivt ejerskab:** Politikkerne for aktivt ejerskab bør indeholde en afstemningspraksis, der som udgangspunkt støtter klimaforslag, der opfordrer virksomheder til at tilpasse sig Paris-aftalen samt kun støtter bestyrelseskandidater, der arbejder for en Paris-kompatibel forretningsmodel. [AnsvarligFremtids rundspørge \(2021-2022\)](#) viste at de fleste forsikringsselskaber, som kunne stemme på udvalgte generalforsamlinger havde en stemmepraksis, der ikke var compatible med Paris-aftalens mål.
- 3. Grønne investeringer:** Den danske regering, den danske pensionssektor samt toneangivende aktører som fx IEA har gjort det klart, at de globale investeringer i den grønne omstilling skal accelereres markant, ligesom der skal ske et fuldt stop for investeringer i selskaber som etablerer nye fossiludvindingsprojekter, hvis vi skal indfri Paris-aftalens mål. Dette bør derfor være et absolut indsatsområde for de danske forsikringsselskaber."

– Thomas Meinert, talsperson Ansvarlig Fremtid

Udfordringer/dilemmaer for den grønne omstilling af branchen

Langt størstedelen af den grønne omstilling sker ikke isoleret i de enkelte sektorer. Omstilling skal sikres i samarbejde med den resterende del af samfundet. Dette gælder både ift. kundeforventninger og -efterspørgsel, samarbejdspartnere og underleverandørers omstilling, offentlige indsatser og de lovgivningsmæssige rammer for at drive (forsikrings)virksomhed.

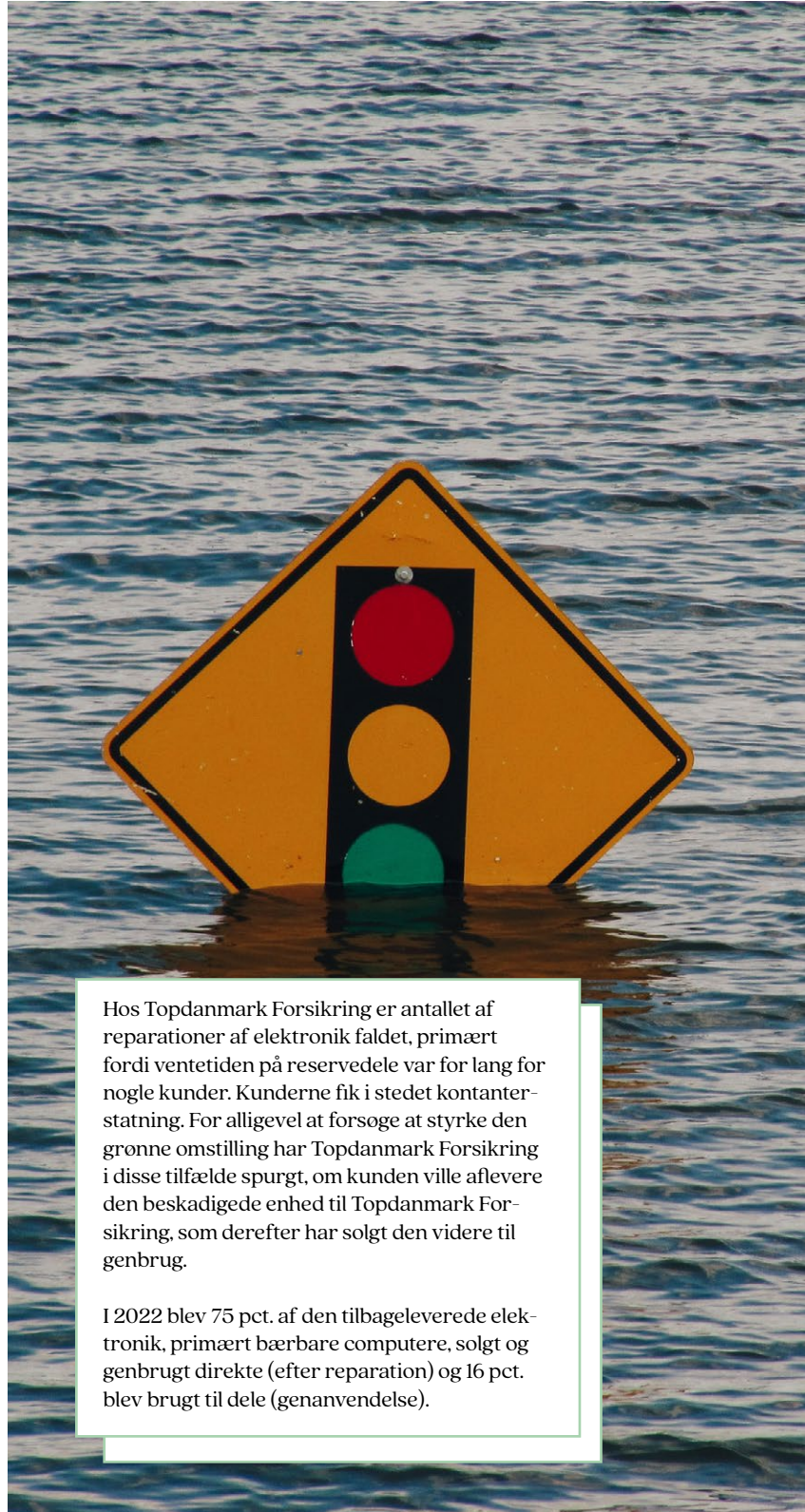
Det er i særlig grad gældende for forsikringsbranchen, idet størstedelen af branchens CO₂-reduktioner skal skabes via de services, som branchen eller kunderne køber fra underleverandører. Idet branchen kun i begrænset omfang kan reducere CO₂-udledningerne fra forretningen på egen hånd¹⁸, så kræver omstilling dialog og er en løbende proces, hvor der opstår udfordringer og dilemmaer ift., hvordan branchen skal håndtere omstillingen konkret.

Den trebenede udfordring

Størstedelen af de (eksterne) udfordringer, som forsikringsbranchen møder, kan inddeles i tre kasser: begrænset grønt økosystem, kundeforventninger/-efterspørgsel samt de lovgivningsmæssige rammer. Derudover er branchen løbende i proces med at afsondre, hvilke initiativer, som branchen selvstændigt kan igangsætte for at skubbe på den grønne omstilling.

Økosystemet for grønnere skadesudbedring

Forsikringsbranchen skadesudbedrer og leverer ikke i sig selv forebyggende tiltag til kunderne. Branchen er afhængige af underleverandører til at generere disse services. I takt med at forsikringsbranchen forsøger at omstille praksisserne i en grønnere retning, så betyder det også, at branchen forsøger at presse på for at underleverandørerne i stigende grad kan levere nogle services, der er mindre klimabelastende. Her oplever forsikringsbranchen dog en række udfordringer. Disse kobler sig bl.a. til anvendelsen af nye løsninger til reparationer, hvor branchen er

Hos Topdanmark Forsikring er antallet af reparationer af elektronik faldet, primært fordi ventetiden på reservedele var for lang for nogle kunder. Kunderne fik i stedet kontanterstatning. For alligevel at forsøge at styrke den grønne omstilling har Topdanmark Forsikring i disse tilfælde spurgt, om kunden ville aflevere den beskadigede enhed til Topdanmark Forsikring, som derefter har solgt den videre til genbrug.

I 2022 blev 75 pct. af den tilbageleverede elektronik, primært bærbare computere, solgt og genbrugt direkte (efter reparation) og 16 pct. blev brugt til dele (genanvendelse).

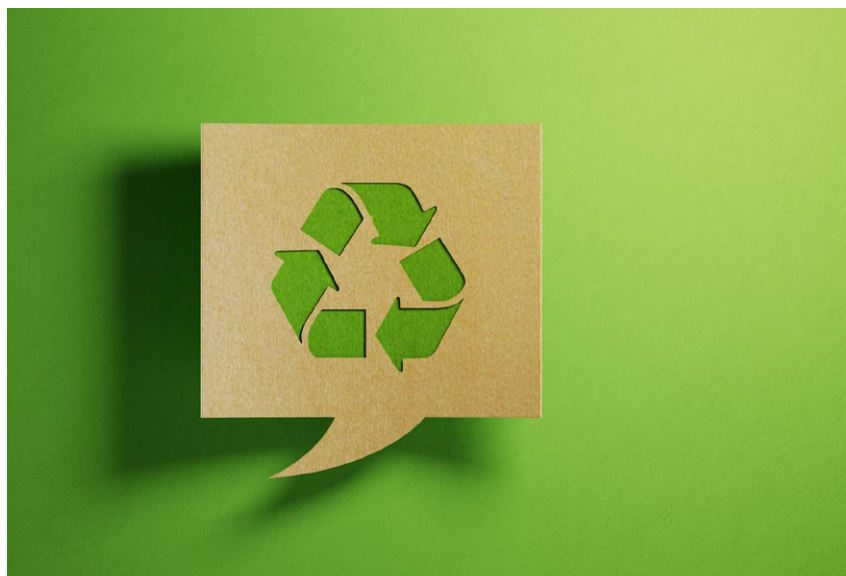
afhængig af innovation andetsteds. Derudover forsøger branchen aktivt at skubbe på anvendelsen af mere genbrug og cirkulær økonomi. Denne udvikling vanskeliggøres dog ofte af et begrænset økosystem, hvor der er begrænset udbud af brugte dele, at genbrugte dele ofte er dyrere, samt at det ofte er en langt mere langsom og kompliceret proces. Særligt de to sidstnævnte gør det mindre attraktivt for kunderne. Derudover er mange produkter ikke designet til at blive repareret, hvorfor det ikke bliver en mulighed at tilbyde reparation fra forsikringsselskabet. Dette ville ellers øge levetiden på produkter – og dermed reducere CO₂-udledningen betragteligt.

Kundeforventninger

Forsikringsbranchen har igennem en årrække haft en høj kundetilfredshed¹⁹, hvilket branchen selvfølgelig ønsker at bevare i takt med den grønne omstilling. Undersøgelser fra F&P viser, at forsikringskunderne generelt er positive overfor, at branchen skal bidrage til den grønne omstilling. Fx viser undersøgelser foretaget af F&P, at 60 pct. af danskerne synes det er en god idé, at forsikringsselskaber bidrager til den grønne omstilling gennem bæredygtige produkter til kunderne. Dette afspejles dog ikke i valgene, når de påvirker den enkelte kunde. Her er det fx blot 38 pct., der aktivt vil tilvælge forsikringsselskaber, som forsikrer virksomheder, der udvikler nye grønne teknologier.

Efterspørgslen efter at få skadesudbedret mere cirkulært synes også begrænset. Blot 24 pct. af danskerne ønsker, at genbrugte genstande (i samme stand som det beskadigede) skal være standard for skadesudbedring. Og blot 20 pct. af danskerne ønsker en genbrugt håndvask eller vindue, som erstatning. For kofangere er tallet dog noget højere (37 pct. ville foretrække genbrugt).

Danskerne er dog noget mere positive overfor skadesudbedring med genbrugte dele, hvis de kan spare penge på forsikringspræmien. I så fald

mener 44 pct., at det er en god idé, mens blot 19 pct. er imod. Dette er dog ofte vanskeligt at tilbyde i dag grundet bl.a. det begrænsede økosystem jf. ovenstående. Dette har Concito bl.a. også sat fokus på, hvor de påpeger, at genbrug – i hvert fald for nuværende – er dyrere end nye materialer²⁰.

Lovgivning

Forsikringsbranchen er stærkt reguleret og underlagt en række juridiske krav ift., hvordan man skal drive forsikringsvirksomhed. Dette har indvirkning på, hvordan selskaberne er struktureret samt, hvilke muligheder de har ift. fx skadesforebyggende tiltag og skadesudbedring.

Kravene i såvel den branchespecifikke som generelle lovgivning skaber således rammerne for, hvordan forsikringsbranchen kan bidrage til den grønne omstilling. Fx er kravene i bygningsreglementet i høj grad medvirkende til at sætte rammerne for, hvordan branchen kan skadesudbedre/-erstatte i tilfælde af skader på bygninger. Som udgangspunkt støtter forsikringsbranchen op om lovgivning, som kan understøtte en grøn produktion af materialer, sætte højere minimumsstandarder og forebygge skader.

Fortsættes på næste side

I nogle tilfælde forhindrer lovgivningen dog også, at forsikringsbranchen bidrager til den grønne omstilling. Fx har branchen en masse data på skader fra skybrud, som vil være til gavn for offentlige klimatilpasningsinitiativer, og som derved kunne forhindre klimarelaterede skader. Ligeledes begrænser lovgivningen i nogle tilfælde reparationsmulighederne på fx biler, ligesom reglerne om såkaldt "accessorisk virksomhed" begrænser forsikringsselskabernes mulighed for at tilbyde yderligere ydelser med forebyggende formål.

Vejen frem

Det er i spektret mellem disse tre elementer og forsikringsselskabernes egen ageren, at de bedste løsninger skal findes. Det medfører konstant dilemmaer mellem fx kundeforventninger og evt. klimagevinst ved brug af en genbrugt reservedel. Eller et kundeønske om økonomisk kompensati-on for en genbrugt genstand og den manglende forretningsgevinst pga. højere priser på genbrugte materialer.

Forsikringsbranchen vil løbende afsøge løsninger på disse udfordringer og indgå i dialog med andre interessenter mhp. at få løst disse dilemmaer.

Deling af skybrudsdata med offentlige myndigheder

Der er brug for langt flere klimatilpasningstiltag, end vi har i dag, hvilket bl.a. kan ske ved en målrettet indsats, hvor behovet er størst.

Forsikringsselskaberne har tilbudt at dele deres skybrudsskadedata med kommuner og offentlige myndigheder til fælles bedste, så investeringer kan ske, hvor skaderne er størst.

Det har hidtil ikke været muligt pga. lovgivning. F&P ønsker, at regeringen på ny kigger på, hvordan branchen kan stille disse data til rådighed til samfundets bedste. Mange af de store klimarelaterede skader kan kun forebygges via store fælles tiltag, hvor datagrundlaget er centralt for prioritering.

Slutnoter

- ¹ Skadesforsikringssselskaber med en markedsandel på mere end 4,5 pct pr. 3. kvartal 2022. Dvs. 8 selskaber, som i alt udgør mere end 3/4 af markedet.
- ² I regi af regeringens klimapartnerskaber
- ³ Fx UN Global Compact eller Science Based Targets Initiatives
- ⁴ Opgjort i markedsandele
- ⁵ I scope 1 og 2 indgår de elementer, som relateres til selskabernes egen drift – det kan fx være emissioner fra egne køretøjer og egne anlæg til varme- og energiproduktion (fx solceller), overskydende strøm, der sælges til det offentlige elnet, ladestandere til medarbejdere og kunder, affaldssortering af det daglige affald, indkøb og genanvendelse samt egne kontorbygninger.
- ⁶ i tons CO₂. Tallene er fremskrevet for hele branchen på baggrund af indrapportering fra Tryg Forsikring, Alm. Brand Group, Topdanmark Forsikring, LB Forsikring og Købstædernes Forsikring. Bemærk, der kan være forskelle i opgørelsesmetoder og datakilder på tværs af sektoren og selskaberne, ligesom der kan være forskelle på, hvorvidt tallene er blevet verificeret af ekstern revisor.
- ⁷ Simple model: Det lave tal er et estimat på baggrund af Gjensidiges forsøg på at måle scope 3 i Danmark (gælder kun bygnings- og motorforsikringer) fra 2019. Gjensidiges udledninger er herefter vægtet til hele branchen på baggrund af markedsandel. Dette tal vil være lavere end det reelle tal, da flere dele af forsikringsmarkedet ikke er inkluderet her. Det høje tal er et estimat baseret på baggrund af udledninger via de 46 mia. DKK i skadesudbedring/-erstatninger, som årligt udbetales fra forsikringssselskaberne. Dette kan gøres ved at beregne, hvor meget CO₂, der udledes via skadesudbetalinger baseret på beløbets andel af Danmarks BNP og Danmarks totale CO₂-udledninger. Det antages dermed, at CO₂-udledninger fra forsikringsbranchens skadesudbedring mere eller mindre er tilsvarende udledninger for Danmark som helhed pr. krone. Det er formodentlig et overkantskøn, da energi- og landbrugssektoren vægter relativt mere i Danmarks CO₂-udledninger end sektorerne vægter i skadesudbedring/erstatninger fra forsikringssselskaberne.
- ⁸ [Klima - Danmarks Statistik \(dst.dk\)](https://dst.dk)
- ⁹ I pct. af samlede erstatningsudgifter - i overensstemmelse med ændringsbekendtgørelse nr. 1592 af 9/11 2020 § 37 stk. 1 til regnskabsbekendtgørelsen. Data er baseret på tal fra Tryg Forsikring, Topdanmark Forsikring og LB Forsikring.
- ¹⁰ EY undersøgelse
- ¹¹ Autotaks er forsikringssselskabernes system til opgørelse af forsikringskader på køretøjer. Systemet indeholder udover bilreparationsdata m.v. også en infrastruktur, der gør det muligt for alle autoreparatører og forsikringssselskaber at samarbejde effektivt og hurtigt på autokadeområdet.
- ¹² Artikel Børsen 22. MAJ. 2023
- ¹³ [ADOPTION OF THE PARIS AGREEMENT - Paris Agreement text English \(unfccc.int\)](https://unfccc.int/paris-agreement/text/english)
- ¹⁴ [Klimamonitor 13. december 2022](https://www.klimamonitor.dk/2022/12/13/)
- ¹⁵ Opgjort på markedsandele
- ¹⁶ Opgjort på markedsandele
- ¹⁷ Målt i tons CO₂
- ¹⁸ udover den udledning der sker fra egen drift, som er blevet reduceret med 25 pct. fra 2020 til 2022
- ¹⁹ EPSI-undersøgelse 2022
- ²⁰ [Vi er nødt til at acceptere, at genbrug er dyrere og kræver en ny æstetik | CONCITO](https://www.concito.com/en/press-releases/vi-er-noedt-til-at-acceptere-at-genbrug-er-dyrere-og-kraver-en-ny-aestetik)

Philip Heymans Allé 1
2900 Hellerup
Tlf. 41 91 91 91
fp@fogp.dk
www.fogp.dk

F&P er brancheorganisation for forsikrings- og pensionsselskaber. Vi varetager branchens interesser og arbejder for, at branchen bliver kendt for sit bidrag til at løse nogle af de største udfordringer, det danske og internationale samfund står over for. Det drejer sig om velfærd og tryghed for den enkelte dansker, og det drejer sig om bæredygtighed og den nødvendige grønne omstilling.